

A zenetanulás és hatásai egy ÉK-magyarországi vizsgálat alapján

Szűcs Tímea

Kulcsszavak: alapfokú művészeti iskola, tanulmányi eredményesség, zeneoktatás, kulturális tőke

Absztrakt

A zenei oktatás területén napjainkban több kezdeményezésnek és változásnak lehetünk tanúi. E kezdeményezések mellett fontos olyan objektív szakmai tények, tapasztaltok megosztása, amelyek mind a szakemberek, mind a laikusok számára megvilágítják a zenetanulás jelentőségét, hatásait.

A szakirodalomból ismert, hogy a zenetanulók esetében kimutathatók a pozitív iskolai és nem iskolai eredményességi mutatók (Altenmüller 2006; Asmus 1986; Gick 2011; Schumacher 2014). A kutatásunk célja e hatások érvényesülésének vizsgálata a magyarországi viszonyok között.

A 2016-ban végzett kutatás során kvantitatív módszert alkalmaztunk, amely során papír alapú kérdőívet használtunk. A felmérésben több megyeszékhely nagy múltra visszatekintő alapfokú művészeti iskoláinak nyolcadik osztályos tanulóit (n=270 fő) és kontrollesoportként több általános iskola szintén nyolcadik osztályos tanulóit kérdeztük meg (n=285 fő). A kontroll csoport esetén ügyeltünk arra, hogy csak zenét nem tanuló gyermekek válaszoljanak. A kérdőív kérdéscsoportjai a rekrutáció, a társadalmi-, kulturális-, és gazdasági tőke, a tanulmányi eredmények, az IKT eszközök használata, a motiváció valamint a továbbtanulási szándék területeit érintették.

Hipotézisünk szerint a zenét tanuló diákok olyan családok gyermekei, akik befektetésnek tekintik a különböző extrakurrikuláris tevékenységeket, ezzel is segítve a társadalmi hierarchián való feljebb jutást vagy a meglévő státuszuk megőrzését. Emellett feltételezzük, hogy a zenét tanuló gyermekek jobb tanulmányi eredménnyel rendelkeznek, mint a zenét nem tanuló társaik. Amely mögött nemcsak a zenetanulás transzferhatásai, hanem a magasabb tanulmányi motiváció is megfigyelhető.

A hipotéziseink vizsgálata során SPSS programot használtunk, módszerek terén pedig variancia analízist, két és háromdimenziós kereszttáblákat, logisztikus regressziót és klaszteranalízist végeztünk.

Eredményeink azt mutatják, hogy valóban találunk különbségeket a zenét tanuló és nem tanuló gyermekek rekrutációjában és tanulmányi eredményességében, a zenét tanulók javára. A társadalmi-, kulturális- és gazdasági tőke kapcsán sokkal vegyesebb képet kaptunk. A zenét tanuló gyermekek és baráti körük fogékonyabbak a magas kultúra iránt, míg a gazdasági tőke kapcsán kiegyenlített a két csoport.

Véleményünk szerint a gyermekek testi, lelki, szellemi fejlődésében támogató faktorként jelenhet meg a zenetanulás, amely a különböző kompetenciaterületek fejlesztésén túl a munkához való hozzáállásukat is befolyásolhatja.

Szakirodalom

Altenmüller, E. (2006): Musikalisches Lernen und Hirnentwicklung. 2016. 10. 11-i megtekintés,

http://www.clubofrome.de/schulen/schulen/downloads/altenmueller_musikalisches_lernen_hirnentwicklung.pdf

Asmus, E. P. (1986): Measures of motivation in music: Motivating factors and magnitude of motivation. 2016. 10. 11-i megtekintés,

<http://www.music.miami.edu/asmus/pdfs/MotivationMeasures.pdf>

Gick, M. L. (2011): Singing, health and well-being: A health psychologist's review. *Psychomusicology: Music, Mind & Brain*, 21. 176-207.

Schumacher R. (2014): Bessere Noten durch Musik? 2016. 10. 11-i megtekintés, <http://www.lernwelt.at/downloads/machtmozartschlaudrralphschumacher.pdf>